

KUKKULAN KUVATAIDEKOULU

KUKKULAN KUVATAIDEKOULU
ÄÄNEKOSKI

OPETUSSUUNNITELMA
2018

TAITEEN PERUSOPETUKSEN YLEISEN OPPIMÄÄRÄN
OPETUSSUUNNITELMAN PERUSTEET MÄÄRÄYS 20.9.2017 OPH-2068-2017

Voimassaoloaika 1.8.2018 alkaen toistaiseksi

Säännökset, joihin toimivalta määräyksen antamisesta perustuu: Laki taiteen perusopetuksesta (633/1998) 5§ 1 mom. ja 8§ 2 mom.

OPETUSSUUNNITELMAJÄRJESTELMÄ JA OPETUSSUUNNITELMAN PERUSTEET Taiteen perusopetuksen ohjausjärjestelmän osia ovat laki (633/1998) ja asetus (813/1998) taiteen perusopetuksesta. Opetushallituksen määräys taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista ja koulutuksen järjestäjän hyväksymä opetussuunnitelma.

Taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) 5 §:n mukaan Opetushallitus päättää taiteenaloittain taiteen perusopetuksen tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä (opetussuunnitelman perusteet). Opetushallitus päättää myös oppilaan arvioinnista ja todistukseen merkittävistä tiedoista (laki taiteen perusopetuksesta, 8 §).

Taiteen perusopetus on kokonaisuus, jossa eri toimintojen tavoitteet ja sisällöt liittyvät yhteen ja muodostavat opetuksen ja toimintakulttuurin perustan. Tämän vuoksi taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet sisältävät tavoitteita, keskeisiä sisältöjä ja oppilaan arviointia koskevien määräysten lisäksi niiden ymmärtämistä avaavaa tekstiä.

Kukkulan kuvataidekoulun opetussuunnitelman on hyväksynyt:

Sisällysluettelo:

1. Johdanto
2. Kukkulan kuvataidekoulun toiminta-ajatus
 - 2.1. Arvot
 - 2.1.1. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
 - 2.2. Oppimiskäsitys
 - 2.3. Oppimisympäristö
 - 2.4. Työtavat
3. Toimintakulttuuri
4. Opetuksen yleiset tavoitteet
5. Opetuksen rakenne ja laajuus
6. Yhteisten opintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt
7. Syventävien opintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt
8. Oppimisen arviointi
9. Oppimäärän yksilöllistäminen
10. Oppilaaksi ottamisen periaatteet
11. Yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa
12. Toiminnan kehittäminen

1. Johdanto

”Jokainen lapsi on taiteilija.”

Pablo Picasso

Käsissäsi on Kukkulan kuvataidekoulun uusi vuonna 2018 laadittu opetussuunnitelma. Kuvataidekoulun opetus perustuu Opetushallituksen vahvistamiin taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteisiin. Uusi opetussuunnitelma korostaa tiiviimpää yhteistyötä eri taidemuotojen välillä ja alleviivaa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden merkitystä opetuksessa. Taiteen perusopetus on merkittävä osa paikallista, laadukasta lasten ja nuorten kulttuuria. Tavoitteellisella, tasolta toiselle etenevällä taiteen harrastamisella on suuri merkitys lasten ja nuorten henkistä hyvinvointia rakentavana ja lisäävänä tekijänä. Lasten ja nuorten luovuuden tukeminen vahvistaa myös osallisuutta ja yhteisöllisyyden kokemusta, ehkäisee syrjäytymistä ja lisää tasa-arvoa. Kukkulan kuvataidekoulu lisää omalta osaltaan äänekoskelaisten lasten ja nuorten mahdollisuutta mieleiseen harrastukseen.

2. Kukkulan kuvataidekoulun toiminta-ajatus

Taiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää taiteen opetusta. Taiteen perusopetuksen tehtävänä on tarjota oppilaille mahdollisuuksia opiskella taidetta pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden mukaan. Opetuksella edistetään taidesuhteen kehittymistä ja elinikäistä taiteen harrastamista. Opetus kehittää taiteellista osaamista ja antaa valmiuksia hakeutua taidealan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Taiteen perusopetuksen tehtävänä on rakentaa kestävää tulevaisuutta taiteen keinoin. Opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle. Taiteenalan opetuksessa vahvistetaan oppilaan omaehtoisen ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja. Opinnot tukevat oppilaiden luovan ajattelun ja osallisuuden kehittymistä. Taiteen perusopetus vahvistaa oppilaiden identiteettien rakentumista ja kulttuurisen lukutaidon kehittymistä.

Kukkulan kuvataidekoulun opetus on tasolta toiselle etenevää ja tavoitteellista taideopetusta. Opetuksen perustana toimii oppilaan aktiivinen rooli. Ryhmässä toiminen valmentaa oppilasta vaikuttamaan yhteiskunnassa sekä yksilönä että yhteisön jäsenenä. Kukkulan kuvataidekoulu arvostaa kestävästä kehityksestä periaatteita. Koulu pyrkii jatkuvaan toiminnan kehittämiseen, ajanmukaiseen opetukseen ja opetusvälineistöön, ja tavoittelee monipuolista yhteistyötä eri toimijoiden välillä ollen aktiivinen osa Äänekosken kaupungin kulttuuritoimintaa.

2.1 Arvot

“Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet pohjautuvat arvoperustaan, jonka mukaan taiteen perusopetus rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle” (Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2017, OPH)

Kukkulan kuvataidekoulun taiteen perusopetus perustuu käsitykseen jokaisen ihmisen ainutlaatuisuudesta ja arvokkuudesta yksilönä ja yhteisöjen jäsenenä. Noudatamme lakia tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman sisällyttämisestä

opetussuunnitelmaan. Jokainen oppilas nähdään arvokkaana osana yhteisöä ja jokaisen ajatuksia ja näkökulmia kunnioitetaan. Oppilasta ohjataan yhteisvastuullisuuteen, ekologiseen ajatteluun sekä kehitetään oppilaan taitoja ja luovuutta. Kestävä kehityksen periaatteet otetaan huomioon työskentelymateriaaleissa ja työtavoissa.

2.1.1 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma:

Kukkulan kuvataidekoulu noudattaa Koskelan setlementin vuonna 2017 laatimaa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumiseen kiinnitetään huomiota muun muassa oppilaiden valintaperusteissa, käytettävissä oppimateriaaleissa, opetustilanteiden tasapuolisuudessa sekä opintasuoritusten arvioinnissa. Opetuksen järjestämisessä otetaan huomioon syrjinnän vaarassa olevat oppilaat, syrjivien tapojen, asenteiden ja käytäntöjen tunnistaminen ja poistaminen. Kuvataidekoulussa kiusaamiseen ja häirintään puututaan. Opetuksessa edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja kunnioitetaan sukupuolen moninaisuutta. Tavoitteena Kukkulan kuvataidekoulussa on puhua tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta enemmän.

Tasa-arvolain päämäärä on estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa, sekä tässä tarkoituksessa parantaa naisten asemaa erityisesti työelämässä. Lisäksi lain tarkoitus on estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä. (Tasa-arvolaki 1-3 §) Tasa-arvolaissa mainitut syrjintäperusteet ovat sukupuoli ja sukupuolivähemmistöön kuuluminen. Sen mukaan syrjintää ovat välitön syrjintä, välillinen syrjintä ja seksuaalinen ja sukupuoleen perustuva häirintä. (Tasa-arvolaki 7 §)

Yhdenvertaisuuslain tarkoitus on edistää yhdenvertaisuutta, ehkäistä syrjintää ja tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa (Yhdenvertaisuuslaki 1§) Yhdenvertaisuuslaissa mainitut syrjintäperusteet ovat ikä, alkuperä, kansalaisuus, kieli, uskonto, vakaumus, mielipide, poliittinen toiminta, ammattiyhdistystoiminta, perhesuhteet, terveydentila, vammaisuus, seksuaalinen suuntautuminen ja muu henkilöön liittyvä syy. (Yhdenvertaisuuslaki 8 §)

Perustuslaissa syrjintä on kielletty kaikilla henkilöön liittyvillä perusteilla. (Perustuslaki 6 §)

2.2 Oppimiskäsitys

Jos kuulet sisäisen äänen, joka sanoo:

**”sinä et osaa maalata”, jatka kaikin mokomin
maalaamista – ja pian se ääni vaikenee.**

-Vincent Van Gogh

Kukkulan kuvataidekoulun opetussuunnitelma perustuu oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppilas on aktiivinen toimija. Opetuksessa oppilasta kannustetaan itsenäisyyteen ja omatoimisuuteen. Häntä rohkaistaan tekemään omia ratkaisuja ja löytämään oma luovuus ja vahvuudet. Kuvataiteen tekeminen ja taiteiden rajat ylittävä luovuuden harjoittaminen tukevat oppilaan kehittymistä kokonaisvaltaisesti. Se on erottamaton osa yksilön ihmisenä kasvua ja yhteisön hyvän elämän rakentamista.

Kukkulan kuvataidekoulun pienet ryhmäkoot varmistavat sen, että opetus tapahtuu oppilaslähtöisesti ja että jokainen tulee kuulluksi. Ryhmässä toimimisessa painotetaan erilaisuuden ymmärtämistä ja hyväksymistä sekä toisten kunnioittamista. Yhdessä sovittuja sääntöjä noudatetaan. Oppilaat tekevät taidetta saaden tukea ja monipuolista, realistista palautetta sekä opettajalta että muilta oppilailta. Oppimisen perustana ovat myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta, jotka edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista ja uuden kokeilua. Lähtökohtana oppimiselle ovat oppilaan omat havainnot maailmasta ja hänen ajatuksensa visuaalisista ilmiöistä. Opetuksessa painotetaan käsillä tekemistä, unohtamatta uuden median tekniikoita. Oppilas syventää monilukutaitoaan ja oppii keskustelemaan kuvataiteesta.

“Taiteen perusopetuksessa oppiminen on yksilöllistä ja yhteisöllistä tietojen ja taitojen rakentamista, joka vahvistaa oppilaan kulttuurista osallisuutta ja edistää hänen hyvinvointiaan. Oppiminen on kaikilla taiteenaloilla kokonaisvaltainen ja vuorovaikutteinen prosessi, joka kehittää oppilaan tietoja ja taitoja monipuolisesti.”

(Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2017, OPH)

2.3 Oppimisympäristö

Taiteen perusopetuksessa oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja ja paikkoja sekä yhteisöjä ja käytäntöjä, joissa taiteenalan opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Lähtökohtana on, että oppimisympäristö on fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallinen. Ilmapiiri on innostava ja avoin kaikkien näkemyksille ja ajatuksille. Jokaiselle oppilaalle tarjotaan mahdollisuus onnistumiseen ja osaamisen kokemuksiin. Tavoitteena on, että oppimisympäristöt luovat edellytykset aktiiviseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Tavoitteena on myös luoda edellytyksiä taiteiden välisen osaamisen kehittämiseen. Kukkulan kuvataidekoululla on opetusta kuvataidekoulun rakennuksessa, lukion kuvaamataidon luokassa ja varhaisiän opetus tapahtuu päiväkodin tiloissa. Näyttelykäynnit toimivat sekä opetuksen tukena että kehittävät oppilaan taidesuhdetta. Oppilastöitä tuodaan esille koulun omissa sekä kaupungin tarjoamissa tiloissa ja koulun julkaisuissa. Oppimisympäristöjen suunnittelussa ja kehittämisessä otetaan huomioon oppilaiden tarpeet, taidot ja kiinnostuksen kohteet.

2.4 Työtavat

“Opetuksessa valitaan työtapoja, jotka kannustavat vuorovaikutukseen, yhdessä tekemiseen, toisilta oppimiseen ja oman oppimisen reflektointiin. Työtapojen valinnoissa huomioidaan oppilaiden omat tavoitteet, yksilölliset tarpeet ja kiinnostuksen kohteet. Oppilasta kannustetaan ottamaan aktiivinen rooli työtapojen valinnassa. Opetuksessa käytetään monipuolisesti erilaisia oppimisympäristöjä, teknologioita ja mediavälineitä. Työtapojen monipuolisuutta edistetään hyödyntämällä paikallisia kulttuuripalveluja, verkostoja, toimijoita ja globaaleja mahdollisuuksia. Tavoitteena on, että valitut työtavat ja oppimisympäristöt tukevat tutkivaa asennetta uuden oppimisessa ja kriittisen ajattelun kehittymistä. Työtavoilla mahdollistetaan monipuolinen materiaalien, tekniikoiden ja ilmaisun keinojen käyttö sekä pitkäjänteinen harjoittelu ja taitojen syventäminen. Oppilaita kannustetaan kokeilemiseen, improvisointiin ja sattuman hyödyntämiseen. (Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2017, OPH)

Kukkulan kuvataidekoulussa työtapojen lähtökohtana on kunnioittava, vuorovaikutteinen ja turvallinen ilmapiiri. Opetus on oppilaslähtöistä ja kannustavaa. Oppilasta rohkaistaan löytämään omia työtapoja ja kertomaan omista ideoistaan. Oppilas saa työskentelyyn ohjausta ja monipuolista palautetta, joka on kannustavaa ja oppimista edistävää. Tavoitteena on, että oppilas löytää havaintojen kautta omia työskentelytapoja ja vahvuuksia. Jokaisen työskentelytahti otetaan huomioon ja sitä kunnioitetaan. Oppilaan on turvallista ilmaista mielipiteitään ja kokea ryhmässä niin onnistumisia kuin epäonnistumisia. Hän voi kokeilla uusia materiaaleja ilman pelkoa epäonnistumisesta. Opettaja toimii yhdessä oppilaiden kanssa varmistaen, että ryhmän ilmapiiri on positiivinen ja innostava, ja että kaikki otetaan mukaan työskentelyyn tasapuolisesti.

Varhaisiän opinnoissa tavoitteena on oppilassuhteen ja ryhmähengen luominen, välineisiin ja materiaaleihin tutustuminen, sekä koulun yleisiin sääntöihin perehtyminen. Oppimisen keskiössä ovat lasten maailma, ajatukset ja mielenkiinnon kohteet. Välineisiin ja materiaaleihin tutustutaan kokeillen ja tutkien. Taiteellinen ilmaisu tapahtuu leikin kautta uusia havaintoja tehden ja saaden kokemuksia omasta kuvallisesta ilmaisusta. Opetuksen sisältöön kuuluu myös välinehuolto.

Perusopinnoissa oppilas saa lisää vaihtoehtoja materiaaleissa ja tekniikoissa ja harjoittelee entistä itsenäisempää taiteellista ilmaisua. Oppilaalla on erilaisia materiaaleja kokeiltavissa ja pystyy näin kehittämään taitojaan monipuolisesti. Omien ideoiden ja havaintojen esille tuominen turvallisessa ympäristössä luo pohjan aiempaa yksilöllisempään taideilmaisuu. Myös välinehuoltoa opetellaan lisää kestävän kehityksen periaatteita kunnioittaen.

Syventävissä opinnoissa oppilasta rohkaistaan itsenäiseen työskentelyyn, omien ideoiden ja ajatusten käyttämiseen taideilmaisussa sekä aiempaa monipuolisempaan itsearviointiin. Oppilas syventää tietotaitoaan materiaaleissa ja välineissä, ja häntä rohkaistaan kehittämään vahvuuksiaan myös uusien tekniikoiden kautta. Oppilas ymmärtää kestävän kehityksen osana materiaalien käyttöä ja välinehuoltoa.

3. Kukkulan kuvataidekoulun toimintakulttuuri

“Taiteen perusopetuksessa on tavoitteena luoda oppimista ja kestävää hyvinvointia edistävää toimintakulttuuria, mikä edellyttää aitoa kohtaamista sekä välittävää ja kunnioittavaa vuorovaikutusta. Lähtökohtana on yhteisön jäsenten kokemus osallisuudesta, joka syntyy yhdessä toimimisesta ja kaikkien ottamisesta mukaan toimintaan. Kannustavassa toimintakulttuurissa hyväksytään myös oppiminen epäonnistumisten kautta. Arjen valinnoissa ja toiminnassa otetaan huomioon kestävä elämäntapa, kulttuurinen monimuotoisuus ja kielitietoisuus. Yhteinen toimintakulttuuri ohjaa myös taiteenalaan liittyvien oikeudellisesti suojeltujen etujen kuten sananvapauden, yksityisyyden suojan ja tekijänoikeuksien tuntemiseen.” (Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2017, OPH)

Lähtökohtana Kukkulan kuvataidekoulussa on, että oppilaille luodaan innostava, vuorovaikutteinen ja hyvinvointia edistävä oppimisympäristö. Kannustavan toimintakulttuurin perusta luo oppilaille kokemuksen osallisuudesta sekä välittävästä ja kunnioittavasta vuorovaikutuksesta. Turvallisessa oppimisympäristössä uuden oppiminen voi tapahtua myös epäonnistumisen kautta. Tärkeää on yhdessä toimiminen ja kaikkien tasavertainen osallisuus. Kuvataidekoulussa huomioidaan myös kestävä elämäntapa, kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus. Koulumme pyrkii kehittämään jatkuvasti toimintakulttuuriaan monipuolisella pedagogisella kehitystyöllä sekä reagoimalla alan kehitykseen. Kuvataidekoulun, huoltajien ja eri toimijoiden välinen yhteistyö perustuu avoimeen ja rakentavaan vuorovaikutukseen.

4. Opetuksen rakenne ja laajuus

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän laskennallinen laajuus on 500 tuntia, josta yhteisten opintojen laskennallinen laajuus on 300 tuntia ja teemaopintojen eli syventävien opintojen 200 tuntia. Laskennallisen laajuuden tunti on 45 minuuttia. Yhteisiä opintoja edeltää varhaiskasvatuksen opinnot.

Yleisen oppimäärän opinnot muodostuvat taiteenalan yhteisistä opinnoista ja teemaopinnoista sekä varhaisiän kasvatuksesta. Yleisen oppimäärän yhteisten opintojen tarkoituksena on taiteenalan perustaitojen hankkiminen. Teemaopintojen tarkoituksena on yhteisissä opinnoissa hankittujen taitojen laajentaminen. Kukkulan kuvataidekoulu tarjoaa keskenään vaihtoehtoisia teemaopintojen opintokokonaisuuksia.

5. Opetuksen yleiset tavoitteet

“Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tavoitteena on elinikäisen taidesuhteen ja kulttuurisen osallisuuden edistäminen. Taiteenalan yleisen oppimäärän opinnot tarjoavat innostavia ja monipuolisia mahdollisuuksia taiteen tekemiseen ja kokemiseen sekä taiteesta nauttimiseen. Oppilaita kannustetaan pohtimaan taiteen merkitystä omassa elämässä sekä vaikuttamaan omaan elinympäristöönsä taiteen keinoin. Yleisen oppimäärän tavoitteena on oppimisen ilon, opiskelumotivaation ja luovan ajattelun edistäminen. Opetuksessa huomioidaan oppilaiden yksilölliset oppimisen tarpeet ja lähtökohdat. Oppilasta kannustetaan ja ohjataan valitsemaan itselleen merkityksellisiä tapoja tehdä taidetta. Yleisen oppimäärän opinnoissa oppilaat kokeilevat, harjoittelevat ja soveltavat taiteenalansa ilmaisukeinoja moniaistisesti. Opetus tukee oppilaiden ajattelun taitojen ja monilukutaidon kehittymistä myös taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntämällä. Oppilaita kannustetaan tutustumaan taiteenalaan historiallisesta ja yhteiskunnallisesta näkökulmasta.” (Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2017, OPH)

6. Yhteisten opintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt

“Kuvataiteen yhteisten opintojen tarkoituksena on taiteenalan perustaitojen hankkiminen. Opintojen tavoitteena on rohkaista ja tukea oppilaan kuvallista ilmaisua, omakohtaisen taidesuhteen muotoutumista sekä identiteetin rakentumista.” (Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2017, OPH)

Kukkulan kuvataidekoulussa voi aloittaa varhaisiän opinnoissa 5-6 -vuotiaana. Perusopinnot 7-12 -vuotiaille ovat laajuudeltaan 300h.

Taidesuhde

Opetuksen tavoitteena on

- tukea oppilaan taidekäsityksen ja itsetuntemuksen kehittymistä tavoitteellisen kuvailmaisun kautta
- kannustaa oppilasta oman ilmaisun kehittämiseen kuvallisen työskentelyn ja sen reflektoinnin avulla
- innostaa oppilasta tutustumaan monipuolisesti kuvailmaisun keinoihin ja prosesseihin, taiteiden välisiin työskentelytapoihin sekä hänelle merkitykselliseen taiteeseen.

Visuaalinen lukutaito

Opetuksen tavoitteena on

- innostaa oppilasta havainnoimaan ympäristöä moniaistisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen
- kannustaa oppilasta tutkimaan erilaisia kuvia, median ilmiöitä ja ympäristön visuaalisuutta
- ohjata oppilasta tulkitsemaan visuaalista kulttuuria eri näkökulmasta
- kannustaa oppilasta käyttämään erilaisia kuvatulkinnan keinoja, jatkamaan tulkintojaan ja keskustelemaan niistä

- innostaa oppilasta pohtimaan kuvataidetta historiallisesta, kulttuurisesta, yhteiskunnallisesta ja tulevaisuuden näkökulmasta.

Osallisuus ja vaikuttaminen

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta pohtimaan kuvataiteessa ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmeneviä arvoja
- rohkaista oppilasta tarkastelemaan omassa kuvailmaisussa ja toiminnassa ilmeneviä arvoja
- ohjata oppilasta kriittisen ajattelun kehittämiseen
- kannustaa oppilasta ilmaisemaan näkemyksiään ja ottamaan kantaa taiteen keinoin.

Varhaisiän opinnot

Varhaisiän kuvataidekasvatuksen lähtökohtana ovat lapsen elämismaailmaa koskettavat visuaalisen kulttuurin ilmiöt. Opetuksessa kuvataidetta ja visuaalista maailmaa lähestytään leikinomaisin keinoin rohkaisten lasta ilmaisemaan ja pohtimaan havaintojaan ja tulkintojaan nähdystä, kuullusta, koetusta ja kuvitellusta. Lapsen aktiivista toimijuutta ja moniaistista suhdetta maailmaan vahvistetaan tutkivien ja kokeilevien työskentelytapojen kautta. Opetus kannustaa iloitsemaan omasta ja toisten työstä sekä toimimaan ryhmässä muut huomioiden. Motorisia taitoja ja pitkäjänteisyyttä harjoitellaan kokeilemalla vaihtelevia työtapoja ja välineitä.

Varhaisiän opinnot

5-6v 32 h/lukuvuosi	Leikinomaista tutustumista taiteeseen, väreihin ja välineisiin. Opitaan toimimaan ryhmässä.
-------------------------------	---

Perusopinnot

7-9v 60 h/lukuvuosi	Piirustus, maalaus, ympäristötaide, keramiikka, valokuvaus, grafiikka, mediataide
-------------------------------	---

10-12v

60 h/lukuvuosi

Piirustus, maalaus, ympäristötaide,
keramiikka, valokuvaus, grafiikka,
mediataide, digitaalinen taide

Keskeiset sisällöt

Opetuksessa tutkitaan ihmisenä olemista, luontoa ja kulttuuria taiteen keinoin. Kuvataidetta lähestytään henkilökohtaisten, yhteisöllisten ja kulttuuristen merkitysten kantajana, välittäjänä ja purkajana.

Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot

Opetuksessa tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkitysten rakentumista sekä harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista. Opinnoissa kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia sekä hyödynnetään digitaalisten ja muiden teknologioiden mahdollisuuksia taiteellisessa ilmaisussa.

Omat kuvat

Opetuksessa tutkitaan oppilaiden havainnoista, kokemuksista, toimintatavoista ja elämänpiiristä sekä heille merkityksellisistä kuvakulttuureista nousevia sisältöjä. Opinnoissa pohditaan oppilaiden omien kuvien henkilökohtaisia merkityksiä ja niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin.

Taiteen maailmat

Opetuksessa tutkitaan teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, kulttuureita ja visuaalisten taiteiden lajeja. Opinnoissa tutustutaan nykytaiteen toimintatapoihin, pohditaan taiteen kulttuurisidonnaisuutta sekä käsitellään taiteen historiallisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä. Opetuksessa hyödynnetään mahdollisuuksia osallistua paikalliseen taidetoimintaan. Opinnoissa tutustutaan taiteen instituutioihin, muihin kulttuurikohteisiin, ajankohtaisiin taiteen ilmiöihin ja visuaalisten alojen ammattilaisten työhön.

Visuaalinen ympäristö

Opetuksessa tutkitaan erilaisia luonnonympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä, esineympäristöjä, mediaympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja. Opinnoissa harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja eettistä arvottamista sekä käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista.

7. Syventävien opintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt

“Kuvataiteen teemaopintojen tarkoituksena on oppilaan yhteisissä opinnoissa hankkimien taitojen laajentaminen. Opintojen tavoitteena on kuvataiteellisen ajattelun ja ilmaisun syventäminen sekä tietojen ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen. Koulutuksen järjestäjä määrittelee teemaopintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet opetussuunnitelman perusteiden pohjalta. Teemaopintoihin voi sisältyä vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia.” (Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2017, OPH)

Syventävien opintojen (13-20v) laajuus on 200h. Syventävät opinnot muodostuvat valinnaisista työpajoista ja projekteista. Syventävissä opinnoissa kannustetaan rohkeasti omaan ajatteluun, itsenäiseen työskentelyyn sekä omien tavoitteiden asettamiseen ja arviointiin. Opetussuunnitelmaan kuuluvien opintokokonaisuuksien rinnalla Kukkulan kuvataidekoulu voi tarjota vaihtoehtoisia tapoja täydentää opintoja. Tällaisia opintoja voivat olla ajankohtaiset, kansainväliset ja taiteidenväliset projektit, näyttelykäynnit ja etätehtävät.

Syventävät opinnot

13-20v 100 h/lukuvuosi	Valinnaiset työpajat. Piirustus, maalaus, muotoilu, ympäristötaide, digitaalinen taide, taideperformanssi
----------------------------------	---

Taidesuhde

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta taidekäsitteiden kehittämiseen tavoitteellisen kuvailmaisun, hänelle merkityksellisen taiteen ja oman oppimisen reflektoinnin kautta
- kannustaa oppilasta identiteettinsä pohdintaan erilaisia kuvia tekemällä ja niitä tulkitsemalla

- tukea oppilasta osaamisensa kehittämisessä tavoitteidensa ja näkemystensä mukaisessa itsenäisessä tai yhteistoiminnallisessa kuvallisessa työskentelyssä
- rohkaista oppilasta käyttämään erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä syventämään kuvailmaisun taitojaan.

Visuaalinen lukutaito

Opetuksen tavoitteena on

- rohkaista oppilasta ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan kuvallisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen
- vahvistaa oppilaan kykyä käyttää kuvan kieltä, kuvallisia muuttujia ja kuvallisen kerronnan keinoja
- kehittää oppilaan taitoa tutkia visuaalista kulttuuria tekijän, katsojan ja teoksen näkökulmista sekä perustella omia tulkintojaan
- ohjata oppilasta laajentamaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemustaan.

Osallisuus ja vaikuttaminen

Opetuksen tavoitteena on

- tukea oppilasta hänen ilmaistessaan näkemyksiään taiteessa ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmenevistä arvoista
- ohjata oppilasta ottamaan huomioon esteettiset, ekologiset ja eettiset arvot itsenäisesti ja ryhmässä toimiessaan
- kannustaa oppilasta kehittämään kriittistä ajatteluaan tarkastelemalla arvojen merkitystä omassa elinympäristössä, yhteiskunnassa ja globaalissa maailmassa
- ohjata oppilasta ilmaisemaan näkemyksiään ja mielipiteitään taiteen keinoin.

Keskeiset sisällöt

Opetuksessa tutkitaan ihmisenä olemista, luontoa ja kulttuuria taiteen keinoin. Kuvataidetta lähestytään henkilökohtaisten, yhteisöllisten ja kulttuuristen merkitysten kantajana, välittäjänä ja purkajana.

Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot

Opetuksessa tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkitysten rakentumista sekä harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista. Opinnoissa kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia sekä hyödynnetään digitaalisten ja muiden teknologioiden mahdollisuuksia taiteellisessa ilmaisussa.

Omat kuvat

Opetuksessa tutkitaan oppilaiden havainnoista, kokemuksista, toimintatavoista ja elämänpiiristä sekä heille merkityksellisistä kuvakulttuureista nousevia sisältöjä. Opinnoissa pohditaan oppilaiden omien kuvien henkilökohtaisia merkityksiä ja niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin.

Taiteen maailmat

Opetuksessa tutkitaan teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, kulttuureita ja visuaalisten taiteiden lajeja. Opinnoissa tutustutaan nykytaiteen toimintatapoihin, pohditaan taiteen kulttuurisidonnaisuutta sekä käsitellään taiteen historiallisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä. Opetuksessa hyödynnetään mahdollisuuksia osallistua paikalliseen taidetoimintaan. Opinnoissa tutustutaan taiteen instituutioihin, muihin kulttuurikohteisiin, ajankohtaisiin taiteen ilmiöihin ja visuaalisten alojen ammattilaisten työhön.

Visuaalinen ympäristö

Opetuksessa tutkitaan erilaisia luonnonympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä, esineympäristöjä, mediaympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja. Opinnoissa harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja eettistä arvottamista sekä käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista.

8. Arvioinnin kohteet ja arvioinnin kriteerit

“Arvioinnin tehtävänä on ohjata oppilaan oppimista, tukea hänen edistymistään opinnoissa ja kehittää hänen edellytyksiään itsearviointiin. Palautteella ohjataan oppilasta omien tavoitteiden suuntaiseen opiskeluun sekä oman oppimisprosessin ymmärtämiseen. Oppilaan työskentelyä arvioidaan monipuolisesti. Arviointi on oppimiseen kannustavaa, oikeudenmukaista ja eettisesti kestävä.”

(Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2017, OPH)

Kukkulan kuvataidekoulussa oppilaan oppimista ohjataan ja arvioidaan monipuolisesti oppimisprosessin eri vaiheissa. Oppilaita ohjataan oman oppimisen pohdintaan itsearviointi- ja vertaisarviointitaitoja kehittämällä. Oppilaita rohkaistaan havainnoimaan omaa ja yhteistä työskentelyä sekä antamaan rakentavaa palautetta. Arviointi ei kohdistu opiskelijoiden arvoihin, asenteisiin tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin. Oppilasta perehdytetään taiteenalan arvioinnin periaatteisiin ja käytäntöihin. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa oppilaan vuoden aikana suorittamista opintokokonaisuuksista.

Oppimisen arvioinnin tehtävä on tukea oppilaan kuvataiteen opintojen edistymistä. Arviointiin sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja sekä ohjausta itse- ja vertaisarviointiin. Oppilasta kannustetaan arvioimaan omaa oppimistaan ja kehittymistä. Oppilasta myös rohkaistaan antamaan ja vastaanottamaan palautetta muilta oppilailta. Palautteen ja arvioinnin kautta oppilasta kannustetaan myös näin oppimaan uutta sekä arvostamaan että kunnioittamaan muiden näkemyksiä. Tavoitteena on, että arviointia harjoitellaan opintojen kuluessa.

Kuvataiteen yleisen oppimäärän arvioinnin kohteet ovat :

Taidesuhde, Visuaalinen lukutaito sekä Osallisuus ja vaikuttaminen.

Taidesuhde

Oppilas oppii syventämään taiteellista ilmaisuaan ja taidekäsitystään. Oppilasta rohkaistaan ja tuetaan oman identiteetin rakentamisessa kuvallisen työskentelyn, kuvien tulkinnan ja oppimisen arvioinnin kautta. Häntä ohjataan työskentelyprosessissa ja rohkaistaan eri tekniikoiden ja materiaalien kokeilussa sekä omien näkemysten esiin tuomisessa.

Visuaalinen lukutaito

Oppilas oppii lukemaan ja tulkitsemaan kuvan kieltä ja käyttämään sitä. Visuaalisen lukutaidon oppiminen syventää oppilaan taitoa havainnoida visuaalista ympäristöä eri keinoin. Oppilas myös ymmärtää visuaalista kulttuuria ja osaa hyödyntää sitä omassa taiteessaan. Hän tulkitsee ja arvioi sekä suullisesti että kirjallisesti.

Osallisuus ja vaikuttaminen

Oppilasta oppii ajattelemaan kriittisesti kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin viestejä ja niiden arvoja, sekä tuomaan esiin omia ajatuksia ja tulkintoja, sekä yksin että ryhmässä. Oppilasta rohkaistaan myös ajattelemaan esteettisiä, ekologisia ja eettisiä arvoja. Oppilas pohtii niiden merkitystä omassa elinympäristössä, yhteiskunnassa ja maailmanlaajuisesti.

9. Oppimäärän yksilöllistäminen

“Yksilöllistäminen voi tarkoittaa tavoitteiden, sisältöjen, opiskeluajan, opetuksen toteuttamistavan, tarvittavien tukitoimien ja arviointimenettelyn yksilöllistämistä. Yksilöllistäminen tehdään niin, että oppilas voi kehittää taitojaan omista lähtökohdistaan. Mahdollisuudesta yksilöllistää oppimäärää annetaan tietoa huoltajille.”

(Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2017, OPH)

Oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opetussuunnitelma, jossa määritellään opiskelun sisällölliset ja ajalliset tavoitteet, opintojen toteuttamistapa sekä arviointimenettely. Yksilöllistämällä pyritään siihen, että oppilas voi kehittää taitojaan omista lähtökohdistaan. Opetus perustuu ryhmissä tapahtuvaan tasolta toiselle etenevään opiskeluun. Oppilaan erityistarpeisiin pyritään löytämään ratkaisu yhdessä kodin ja koulun kanssa. Yksilöllinen opetussuunnitelma laaditaan yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa. Nämä tiedot ovat luottamuksellisia ja helpottavat oppilaan ja opettajan välistä yhteistyötä.

Kukkulan kuvataidekoulun periaate on, että jokainen lapsi saa oppia omalla tahdillaan, oman taitotason pohjalta. Kuvataidekoulussa opetus on tasolta toiselle etenevää opiskelua ja oppilaalla on mahdollisuus henkilökohtaiseen opetussuunnitelmaan, jossa on yksilöllinen ajallinen ja sisällöllinen arviointimenettely.

10. Oppilaaksi ottamisen periaatteet

Oppilaat valitaan ilmoittautumisjärjestyksen perusteella. Ryhmän täytyttyä voi jäädä varasijalle jonottamaan vapautuvia paikkoja. Varasijalta otetaan oppilaaksi ilmoittautumisjärjestyksen mukaan. Vapaaoppilaaksi ottamisesta päättää koulun rehtori.

11. Yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa

Kodin ja koulun välinen yhteistyö sisältää asiakaspalautteen keräämisen ja mahdollisen vanhempainillan järjestämisen. Kuvataidekoulumme tavoitteena on olla avoin ja aktiivinen koulu, ja vanhempien on mahdollista sopia opettajan kanssa tunnilla vierailusta.

Tavoitteena on luoda mahdollisuuksia taiteidenväliseen yhteistyöhön ja osaamisen kehittämiseen. Näin vahvistetaan lasten aktiivista toimijuutta ja rohkeutta kokeilla eri taidealojen rajojen ylittämistä ja niiden ominaisuuksien yhdistämistä. Kukkulan kuvataidekoulu pyrkii tekemään yhteistyötä Koskelan setlementin muiden taideaineiden opetuksen kanssa erilaisten työskentelytapojen ja taidekokemusten tarjoamiseksi. Kuvataidekoulun tavoitteena on myös yhteistyö Äänekosken kaupungin kanssa taidenäyttelyiden, taideperformanssien ja ympäristötaiteen järjestämiseksi.

12. Toiminnan kehittäminen

Kukkulan kuvataidekoulu seuraa aikaamme, ajan ilmiöitä sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla, ja ottaa ne huomioon opetuksen sisällöissä ja työtavoissa. Jokainen kuvataidekoulun lapsi tuo lisäksi omilla ajatuksillaan, mielipiteillään ja kulttuuritaustallaan koulun toimintaan sisältöä, josta ammentaen opetus rakentuu ja kehittyy. Toimintaa kehitetään myös jatkuvan itsearvioinnin ja asiakaspalautteen kautta.